

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 287/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. M., zastúpeného advokátom JUDr. Alexandrom Bröstlom, konateľom Advokátskej kancelárie Illeš, Šimčák, Brörtl, s. r. o., Štúrova 27, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 102/2011 a jeho rozsudkom z 23. januára 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 139/2012 a jeho uznesením z 23. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2014 doručená sťažnosť P. M. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalobca“, resp. „dovolateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 102/2011 a jeho rozsudkom z 23. januára 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 139/2012 a jeho uznesením z 23. januára 2014.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení navrhovateľa v súdnom spore o určenie neplatnosti darovacej zmluvy vedenom Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 6 C 101/2009. Okresný súd rozsudkom zo 7. júla 2011 sťažovateľovu žalobu zamietol. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 7 Co 102/2011 z 23. januára 2012, ktorým potvrdil prvostupňový rozsudok. Dovolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 139/2012 z 23. januára 2014 odmietol.

3. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *„Krajský súd... vo svojom potvrdzujúcom rozsudku venoval hlavnú pozornosť iba námietke sťažovateľa poukazujúcej na neplatnosť darovacej zmluvy... a len povrchne, nedostatočne a svojvoľne sa zaoberal jeho ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní... na ktoré zo strany krajského súdu nedostal primeranú a dostatočnú odpoveď...“* Vo vzťahu k najvyššiemu súdu sťažovateľ namietal, že *„Nestačí totiž, že najvyšší súd sa zaoberal dovolacími argumentmi sťažovateľa, ide predovšetkým o to, ako sa s nimi vyrovnal, ako ich posúdil a vyhodnotil.“*

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ním označených práv namietanými rozhodnutiami menovaných všeobecných súdov (bod 1). Žiadal zrušenie týchto rozhodnutí, vrátenie veci na ďalšie konanie a rozhodnutie krajského súdu a priznanie mu náhrady trov právneho zastúpenia.

II.

5. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Sťažovateľ sa domáhal toho, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označenými rozhodnutiami menovaných všeobecných súdov.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 264/2011).

9. Sťažovateľ sa vo svojej sťažnosti domáhal vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 23. januára 2014, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol „*podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p.*“, a jemu predchádzajúcim potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu z 23. januára 2012 (pozri body 1, 4 a 6).

10. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný vrátane odvolacieho konania či konania o dovolaní. Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného

procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Rovnako ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 252/2012).

12. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

13. Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku (odvolania či dovolania) uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného odvolania či dovolania vôbec boli naplnené.

14. V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu,

t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

15. Právo na súdnu ochranu (ako aj právo na spravodlivé súdne konanie) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

16. Ústavný súd z tohto hľadiska (body 14 a 15) preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 139/2012 z 23. januára 2014, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd po uvedení priebehu a výsledku konania na okresnom súde v podstatnom oboznámil rozhodnutie, faktické a právne závery krajského súdu:

„Na odvolanie žalobcu Krajský súd... rozsudkom z 23. januára 2012 sp. zn. 7 Co 102/2011 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd sa v zmysle

§ 219 ods. 2 O. s. p. obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uviedol už len ďalšie dôvody, v ktorých sa vyporiadal s odvolacími námietkami žalobcu. Pokiaľ žalobca vyvodzoval neplatnosť darovacej zmluvy z nedodržania ustanovení zákona č. 599/2001 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách okresnými úradmi a obcami, odvolací súd uviedol, že tento zákon neupravuje obsahové a formálne náležitosti darovacej zmluvy, ktorých nedostatok by spôsobil neplatnosť zmluvy. Žalobca nepreukázal svoje tvrdenia, ktorými spochybňoval technické spojenie jednotlivých listov darovacej zmluvy pred jej podpisom a tvrdil možnú manipuláciu s obsahom darovacej zmluvy. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal opodstatnenosť svojich tvrdení. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci neboli zistené a preukázané okolnosti, ktoré by mali za následok neplatnosť darovacej zmluvy, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol správne, pokiaľ žalobu zamietol. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania nerozhodol s odôvodnením, že o trovách bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§151 ods. 3 O. s. p.).“

Následne oboznámil podstatu dovolacej argumentácie sťažovateľa. Sťažovateľ uviedol, že „postupom súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.). a v konaní došlo k procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Podrobne špecifikoval iba svoju námietku, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Podľa jeho názoru došlo k nesprávne právnemu posúdeniu veci tým, že súdy nesprávne vyhodnotili podstatu a dôsledky nedostatkov, ku ktorým došlo zo strany orgánu osvedčujúceho pravosť podpisu poručiťky na darovacej zmluve. Napriek tomu, že postup tohto orgánu pri osvedčovaní pravosti jej podpisu nebol správny, súdy dospeli k nepodloženému záveru o platnosti darovacej zmluvy. Rozhodujúcim skutočnostiam, ktoré mali podstatný vplyv na rozhodnutie (rozpor darovacej zmluvy so zákonom a dobrými mravmi, jej uzavretie krátko pred smrťou poručiťky a v takom jej zdravotnom stave, v ktorom nemohla byť spôsobilá na tento úkon) nepriznali náležitý význam. K nesprávne právnym záverom dospeli aj preto, lebo nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania (§ 132 O. s. p.). Podľa názoru dovolateľa je rozsudok odvolacieho súdu

nepreskúmateľný, lebo odvolací súd len stroho skonštatoval správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa a bližšie nevysvetlil, prečo pokladal postup orgánu osvedčujúceho podpis za správny. Z týchto dôvodov dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok zmeniť (tak, že jeho žalobe bude vyhovené), alebo zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.“

Svoje rozhodnutie odôvodnil najvyšší súd takto:

«Najvyšší súd... ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. V zmysle § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Prípustnosť dovolania žalobcu z uvedených ustanovení nevyplýva - napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.) a dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O. s. p.

2. So zreteľom na vyššie uvedené by dovolanie žalobcu mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 237 O. s. p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal

spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalobca v dovolaní uviedol, že jeho dovolanie je prípustné preto, lebo mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. Pod odňatím možnosťou konať pred súdom sa v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napríklad práva zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci a k vykonanému dokazovaniu, podávať návrhy). Žalobca svoje tvrdenie, že došlo k tejto procesnej vade, ničím nešpecifikoval a neuviedol, konkrétne ktorým postupom súdu malo k tejto vade dôjsť a realizácia ktorého procesného oprávnenia mu bola znemožnená.

Dovolací súd – zohľadňujúc § 242 ods. 1 O. s. p. – pristúpil k posúdeniu, či v konaní bola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať, i keď dovolateľ ničím nešpecifikoval, ktorý procesný postup súdu mal za následok ním tvrdenú vadu, resp. realizácia ktorého procesného oprávnenia mu bola znemožnená.

Oboznámením sa so spisom dovolací súd nedospel k záveru, že v konaní bola dovolateľovi odňatá možnosť pred súdom konať.

3. Pokiaľ žalobca namieta, že v konaní došlo k tzv. inej (než v § 237 O. s. p. uvedenej) procesnej vade, dovolací súd uvádza, že o vadu tejto povahy ide okrem iného tiež v prípade nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu (k tomu vid' tiež bod 5.), resp. vtedy, keď súd skutkové závery, z ktorých vyvodil svoje právne závery, založil na výsledkoch dokazovania, ktoré nebolo vykonané v súlade so zákonnými ustanoveniami upravujúcimi spôsob vykonania dokazovania určitým dôkazným prostriedkom alebo že jeho skutkové závery sú v rozpore s tým, čo vyšlo za konania najavo.

Dovolateľom namietaná tzv. iná procesná vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), tento dôvod ale môže byť úspešne uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní. Sama vada tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladá.

4. Dovolateľ v dovolaní uvádza, že súd prvého stupňa správne a úplne zisti skutkový stav, dospel ale k nesprávnym skutkovým zisteniam a v dôsledku tohto vec nesprávne právne posúdil. Dovolateľ tým namieta, že výsledky dokazovania boli nesprávne vyhodnotené.

Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že nesprávne hodnotenie dôkazov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (porovnaj napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011 a 5 Cdo 24/2012). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. US 97/97). V prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 O. s. p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O. s. p.), preto dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané súdmi nižších stupňov.

Či už teda výsledky dokazovania boli súdmi vyhodnotené správne alebo nesprávne, nemohlo to mať za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

5. Žalobca v dovolaní namieta, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (viď R 111/1998). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednáwanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Senát najvyššieho súdu, ktorý rozhoduje v tejto veci, pri doterajšom rozhodovaní vždy dôsledne a bezvýnimočne zastával názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 138/2010, 3 Cdo 49/2011, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 3 Cdo 49/2013). Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti

rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva tiež z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo 216/2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011).

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“.

Sama skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prípadne nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O. s. p.

6. Žalobca v dovolaní uviedol, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dôvody, so zreteľom na ktoré zastáva tento názor, špecifikoval podrobne na str. 5 až 7 dovolania.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, môže byť ale úspešne uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní. Samo nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalobca tento dovolací dôvod uplatnil v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

7. *Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 a 237 O. s. p. nemožno vyvodit', dospel najvyšší súd k záveru, že tento opravný prostriedok je v danom prípade procesne neprípustný. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. So zreteľom na dôvody odmietnutia dovolania sa dovolací súd nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.*

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na jej priznanie (§151 ods. 1 O. s. p.).»

17. Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že v dovolacom konaní nedošlo k odňatiu možnosti preskúmavania napadnutého výroku odvolacieho súdu, pretože najvyšší súd postupoval v súlade s normami občianskeho súdneho konania, ak odmietol dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu „*podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p.*“ ako neprípustné. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 139/2012 z 23. januára 2014 obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a nejde o arbitrárne rozhodnutie nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

18. Z uvedených skutočností vyplýva, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 102/2011 a jeho rozsudkom zo 23. januára 2012, ktorým

na odvolanie sťažovateľa rozsudok okresného súdu č. k. 6 C 101/2009-162 zo 7. júla 2011 potvrdil.

20. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

21. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na spravodlivé súdne konanie stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

22. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

23. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04, I. ÚS 200/2012) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

24. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

25. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

26. Po odmietnutí sťažovateľovej sťažnosti ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa jeho ostatnými návrhmi, t. j. návrhom na zrušenie označených rozhodnutí menovaných všeobecných súdov a priznaním mu náhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014